

Vragen te over

Voorlichting duurzame natuursteen

Een zandgroeve in Rajasthan, India.

De WGDN organiseerde begin oktober een voorlichtingsbijeenkomst voor natuursteenbedrijven. Hoewel het onderwerp al meer gestalte heeft gekregen, gingen de toehoorders toch nog met veel vragen naar huis.

De Werkgroep Duurzame Natuursteen (WGDN) nodigde, samen met een viertal gemeenten, natuursteenbedrijven uit om in Grand Kasteel Woerden te praten over duurzaamheid in de branche en om hen voorlichting te geven en met hen te discussiëren over het zogenaamde Sustainable Stone Label. Dit label is bedoeld voor Europese natuursteenbedrijven die willen werken aan goede arbeidsomstandigheden en milieubescherming bij de winning en bewerking van natuursteen. Doel van de bijeenkomst was de belangstellenden voor te lichten over waar het label voor staat en op welke wijze het verder geïmplementeerd en gecontroleerd gaat worden. Of beter gezegd: zou moeten gaan worden. Want in dit stadium kunnen belang-

hebbenden invloed uitoefenen op de vormgeving van het label. Omdat Nederlandse gemeenten vanaf 2010 75 procent duurzaam moeten gaan inkopen, is er vanuit die hoek interesse voor een label voor duurzame natuursteen. Het initiatief voor de voorlichtingsmiddag kwam daarom mede uit die hoek. Dagvoorzitter Joost Oorthuizen, directeur Initiatief Duurzame Handel, ging na zijn aftrap in gesprek met inkopers van de gemeenten Amsterdam, 's-Hertogenbosch en Rotterdam. Om maar gelijk met de deur in huis te vallen vroeg Oorthuizen of duurzame natuursteen ook meer mag kosten. Tussen de zinnen van de ambtenaren door viel te horen: liever niet. René Smit van de gemeente Amsterdam verwoordde het als volgt: "Ik kijk hetzelfde tegen

een label voor duurzame natuursteen aan als tegen FSC. Dit certificaat is ook niet kostenverhogend. Beltrami geeft aan dat hun duurzame natuursteen vijftig cent per vierkante meter extra gaat kosten. Ik adviseer deze industrie aan schaalvergroting te denken, dan zal dat bedrag ook kleiner worden." Quirijn Oudshoorn, werkzaam bij de gemeente Rotterdam, zou graag zien dat het label Europees gedragen zal worden en aansluit op de duurzaamheidseisen die de overheid stelt. Jan Mutsaers van de gemeente 's-Hertogenbosch gaf toe dat projecten vaak financieel onder druk staan en dat ook aannemers een belangrijke rol spelen in het hele traject. Omdat de duurzaamheid van natuursteen niet inzichtelijk is en die van sommige andere grondstoffen wel, wordt er

bij de inkoop van natuursteen voor het gemak meestal niet naar gekeken. De aankoop van natuursteen is vaak ook een kleinere post.

In opdracht van de WGDN heeft USP Marketing Consultancy onderzoek gedaan naar de vraag naar duurzaamheid bij gemeenten, aannemers, architecten, importeurs en consumenten. Jan-Paul Schop presenteerde de uitkomsten. Zoals eerder in het kasteel ook al werd geconcludeerd door de drie vertegenwoordigers van de gemeenten, wijst ook het onderzoek uit dat er markt is voor duurzame natuursteen bij gemeenten, maar dat ze worstelen met de concrete invulling. De gemeenten wijzen naar de aannemers die veelal beslissend blijken te zijn in het aankoopproces. Schop concludeerde uit het onderzoek:

“Zowel aan de ontwerp- als aan de bouwzijde is er behoefte aan duurzaamheid. Een aantal sleutelspelers binnen de markt is al zo ver en ik verwacht dat de rest van de markt snel zal volgen. Als het aanbod van duurzame natuursteen toeneemt, dan zal de vraag daarnaar volgen.”

Hoe werkt het?

De vraag is er en de wil lijkt er te zijn. Maar hoe moet zo'n label er dan uit gaan zien en hoe werkt het? Frans Papma, coördinator van de WGDN, probeerde hier antwoorden op te geven. “Het Sustainable Stone Label verifieert dat de code correct wordt geïmplementeerd en dat er voldoende vooruitgang is. Europese natuursteenbedrijven zullen aan de slag moeten gaan in hun aanvoerketen. Zij zullen hun groeves en processors moeten informeren en motiveren en verplichten om volgens de normen te werken. En dat moet worden gemonitord. Ze moeten een verbeterprogramma opstellen en hierover rapporteren. Het label kan worden toegekend, maar ook worden ingetrokken.” Onderzocht wordt of ook steenhouders en handelsfirma's het label kunnen verkrijgen. Zij zullen dan alleen inkopen bij importeurs met het label. Voor wie ook zelf importeert, betekent dit dat ze voor dat deel zelf verbeteringen en inspecties moeten gaan doorvoeren.

Stof, oorverdovende herrie en temperaturen van meer dan 40 graden in een Indiase groeve net ten zuiden van Bangalore.

De presentatie van Papma riep veel vragen op. “Er zijn zoveel bedrijven en groeves, hoe controleer je die?” “In China is de markt nog veel onoverzichtelijker. Bij een tekort haalt een groeve gewoon even een blok bij de buurman. Dat valt toch niet te monitoren?” “Is de bereidheid van de overheid wel echt zo groot?” “Ik gebruik ongeveer vierhonderd soorten natuursteen. Het is toch onmogelijk om overal een label aan te hangen? En als één van mijn vele toeleveranciers zijn label kwijt is, ben ik dan ook mijn label kwijt?” “Hoe hoog leggen we de lat?” “Als je investeert in India, kan de concurrent dan met de eer gaan strijken?” Bram Callewier van Beltrami stelde: “Het is te gemakkelijk om je achter de complexiteit te verschuilen. Je moet er gewoon aan beginnen.” Callewier verzorgde de laatste presentatie. Beltrami is lid van de WGDN en heeft een pilotproject lopen in India. “Het is een gradueel proces van kleine en haalbare verbeteringen met een substantiële aanpak”, aldus Callewier. Hoewel de toehoorders met een heleboel vragen naar huis gingen, vond de organisatie de dag toch geslaagd. De discussie is levendig en nog niet beslecht, dat beseft de WGDN zich terdege. In de komende periode wordt op een Europese conferentie overlegd en worden er semi-

nars gehouden in India en andere productielanden. De werkgroep zal intensieve contacten met organisaties in het buitenland zoeken en de branche daar door middel van nieuwsbrief en website van op te hoogte houden. Wordt ongetwijfeld vervolgd...

WGDN

De Werkgroep Duurzame Natuursteen (WGDN) bestaat sinds 2006 en verenigt bedrijven en maatschappelijke organisaties die willen werken aan het op de markt brengen van duurzaam geproduceerde natuursteen. In de werkgroep zitten natuursteenbedrijven, de sectororganisaties ABN en VNNI, vakbonden en andere maatschappelijke organisaties. De WGDN heeft in de afgelopen jaren onderzoeken laten verrichten naar de toestand bij de winning van natuursteen. De werkgroep heeft een gedragscode geschreven. Deze code is de basis van het Sustainable Stone Label dat de werkgroep in 2010 hoopt te lanceren. Voor meer informatie kijk op: www.duurzamenatuursteen.nl